

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Postboks 8112 Dep.
0032 Oslo

Også sendt pr. e-post: postmottak@kmd.dep.no

Deres ref.:
13/3114-

Dok. nr.: 175598

Saksbehandler: Trude Molvik
tm@advokatforeningen.no

01.04.2014

Høring — Endring i personopplysningsforskriften — overføring av personopplysninger til tredjeland

1. Innledning

Vi viser til departementets høringsbrev av 18.12.2013 vedrørende ovennevnte høring.

Det er en prioritert oppgave for Advokatforeningen å drive rettspolitisk arbeid gjennom høringsuttalelser. Advokatforeningen har derfor en rekke lovutvalg inndelt etter fagområder. I våre lovutvalg sitter advokater med særskilte kunnskaper innenfor det aktuelle fagfelt og hvert lovutvalg består av advokater med ulik erfaringsbakgrunn og kompetanse innenfor fagområdet. Arbeidet i lovutvalgene er frivillig og ulønnet.

Advokatforeningen ser det som sin oppgave å være en uavhengig høringsinstans med fokus på rettssikkerhet og på kvaliteten av den foreslåtte lovgivningen.

I saker som angår advokaters rammevilkår vil imidlertid regelendringen også bli vurdert opp mot advokatbransjens interesser. Det vil i disse tilfellene bli opplyst at vi uttaler oss som en berørt bransjeorganisasjon og ikke som et uavhengig ekspertorgan. Årsaken til at vi sondrer mellom disse rollene er at vi ønsker å opprettholde og videreutvikle den troverdighet Advokatforeningen har som et uavhengig og upolitisk ekspertorgan i lovgivningsprosessen.

I den foreliggende sak uttaler Advokatforeningen seg som ekspertorgan. Saken er forelagt lovutvalget for IKT og personvern. Lovutvalget består av Thomas Olsen (leder), Kirill Miazine, Kjell Steffner, Jarle Roar Sæbø og Jon Wessel-Aas.

Advokatforeningen avgir følgende høringsuttalelse:

2. Sakens bakgrunn

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har sendt ut på høring forslag til endring av personopplysningsforskriften. Forslaget innebærer en forenkling ved overføring av personopplysninger til databehandlere i land som ikke sikrer et tilfredsstillende beskyttelsesnivå

basert på EUs standardavtale 2010/87/EU ("2010 EU Model Clauses"). Etter dagens praksis skal utfylt standardavtale forelegges Datatilsynet for godkjenning før overføringen kan skje. Ifølge forslaget skal det være tilstrekkelig å sende inn utfylt og signert standardavtale til Datatilsynet, og overføringen kan finne sted umiddelbart etter at meldingen er levert.

3. Kommentarer til de enkelte forslagene

Advokatforeningen legger vekt på at Kommisjonens beslutning om at 2010 EU Model Clauses er bindende for Norge, innebærer at Datatilsynet uansett er forpliktet til å godkjenne overføringer basert på slike garantier som 2010 EU Model Clauses i uendret form gir. Datatilsynets oppgave må derfor være å føre et overordnet tilsyn med slike overføringer, og denne oppgaven kan åpenbart ivaretas like godt når overføringene uansett vil være meldepliktig.

Hensynet til likebehandling mellom USA og andre land, sammenholdt med det faktum at overføring til USA basert på Safe Harbor ikke i seg selv forutsetter forhåndsgodkjenning fra Datatilsynet, tilsier at overføring basert på 2010 EU Model Clauses bør kunne skje uten forhåndsgodkjenning med mindre relevante hensyn tilsier noe annet. Slike relevante hensyn kan ikke sees å foreligge.

Advokatforeningen vil imidlertid vise til at dersom selve behandlingen av personopplysningene i seg selv, uavhengig av overføring til utlandet, er underlagt melde- eller konsesjonsplikt, vil overføringen til utlandet normalt gjøre det nødvendig å oppdatere meldingen eller konsesjonen. Det kreves nemlig at meldingen og konsesjonen skal opplyse om overføring til tredjeland, og dersom meldingen/konsesjonssøknaden ble skrevet på et tidspunkt hvor databehandler ikke planla overføring til utlandet, vil opplysningene ikke lenger være korrekte.

Advokatforeningen antar at det kan være hensiktsmessig å opplyse om dette forholdet i forskriften slik den blir seende ut etter endringen. Bakgrunnen er en antakelse om at enkelte behandlingsansvarlige nok kan overse dette poenget, blant annet fordi dette ikke fremkommer uttrykkelig av verken personopplysningsloven eller personopplysningsforskriften. Den nye forskriftsbestemmelsens første setning kan endog forsterke muligheten for misforståelser i så henseende, idet den fastslår at overføring kan skje uten forhåndssamtykke, noe som altså ikke er helt presist dersom selve behandlingen i utgangspunktet er underlagt konsesjonsplikt.

4. Avslutning/oppsummering for hele høringsuttalelsen.

Advokatforeningen mener alle relevante personvern hensyn kan fullt ut ivaretas av Datatilsynet selv om dagens praksis med forhåndsgodkjenning endres til meldeplikt. Også hensynet til likebehandling med overføring til USA basert på Safe Harbor tilsier at en slik endring bør gjennomføres.

Vennlig hilsen

Erik Keiserud
leder

Merete Smith
generalsekretær